

(สำเนา)
เลขรับ ๙/๒๕๕๕ วันที่ ๗ ก.พ. ๒๕๕๕
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๕๕

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

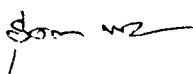
ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎรเป็นเรื่องด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลและบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นเรื่องด่วน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร
(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๙
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

วิทยากรเชี่ยวชาญ

กลุ่มงานระเบียบวาระ สำนักงานการประชุม

มาตี พิมพ์
อำนวยการ
อำนวยการ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน

เหตุผล

โดยที่การขนส่งข้ามพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน มีความสำคัญต่อระบบการค้าระหว่างประเทศ และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพิ่มมากขึ้น ตลอดจนได้มีการทำความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวก ในการขนส่งข้ามพรมแดน ซึ่งวางกรอบความร่วมมือในการให้เจ้าหน้าที่สามารถดำเนินพิธีการ ร่วมกันในพื้นที่เดียวกัน ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศไทยและประเทศ เพื่อนบ้านและเป็นการปฏิบัติตามพันธกรณีดังกล่าว สมควรกำหนดให้มีพื้นที่สำหรับดำเนิน พิธีการร่วมกันและกำหนดหลักเกณฑ์กลางสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยและเจ้าหน้าที่ของ รัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงเพื่อดำเนินพิธีการในพื้นที่ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่ง
ข้ามพรมแดน

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก
ในการขนส่งข้ามพรมแดน พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การขนส่งข้ามพรมแดน” หมายความว่า การนำเข้ามาใน การส่งออกไปนอก
หรือการนำผ่านราชอาณาจักร ซึ่งสัตว์ พืช หรือของอื่นใดผ่านด่านพรมแดนตามกฎหมายว่าด้วย
ศุลกากร หรือการเดินทางเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรของบุคคล พาหนะ ผู้ควบคุม
พาหนะ และคนประจำพาหนะตามช่องทาง ด่านตรวจคนเข้าเมือง เขตท่า สถานี หรือท้องที่
ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ทั้งนี้ ในบริเวณพรมแดนระหว่างราชอาณาจักรกับต่างประเทศ

“ความตกลง” หมายความว่า ความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศ
เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน

“พิธีการ” หมายความว่า การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน
ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า การส่งออก การนำผ่าน การกำกับ การควบคุม
การตรวจสอบ การอนุญาตและการอนุมัติการเข้า การพักอาศัยอยู่ และการออกนอกราชอาณาจักร
ของบุคคล สัตว์ พืช ของ ตลอดจนพาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะ และคนประจำพาหนะที่ใช้ขนส่ง
สิ่งดังกล่าว

“พื้นที่ควบคุมร่วมกัน” หมายความว่า พื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักรและพื้นที่ควบคุมร่วมกันนอกราชอาณาจักร

“พื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักร” หมายความว่า พื้นที่ในราชอาณาจักรที่รัฐบาลไทยกำหนดให้เป็นพื้นที่สำหรับดำเนินพิธีการร่วมกันของเจ้าหน้าที่

“พื้นที่ควบคุมร่วมกันนอกราชอาณาจักร” หมายความว่า พื้นที่นอกราชอาณาจักรที่รัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงกำหนดให้เป็นพื้นที่สำหรับดำเนินพิธีการร่วมกันของเจ้าหน้าที่

“หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐบาลไทยที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินพิธีการในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินพิธีการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงที่เข้ามาดำเนินพิธีการในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดนตามความตกลง ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดให้พื้นที่ในเขตศุลกากรหรือพื้นที่ต่อเนื่องกับเขตศุลกากร สถานีหรือท่าเรือในราชอาณาจักร เป็นพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักร

เมื่อได้กำหนดพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักรตามวรรคหนึ่ง และรัฐบาลของประเทศภาคีตามความตกลงได้แจ้งพื้นที่ที่กำหนดให้เป็นพื้นที่ควบคุมร่วมกันนอกราชอาณาจักรให้รัฐบาลไทยทราบแล้ว ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สามารถดำเนินพิธีการอย่างเบ็ดเสร็จในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน

มาตรา ๕ การดำเนินพิธีการของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยในพื้นที่ควบคุมร่วมกันนอกราชอาณาจักร ให้ถือว่าเป็นการดำเนินพิธีการในราชอาณาจักร

มาตรา ๖ เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงสามารถดำเนินพิธีการตามกฎหมายของประเทศภาคีนั้นในพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักรได้ โดยขอเขตอำนาจหน้าที่ในการดำเนินพิธีการของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวต้องเป็นไปตามข้อตกลงที่รัฐบาลไทยได้ทำไว้กับรัฐบาลของประเทศภาคีตามความตกลงสำหรับการดำเนินพิธีการในพื้นที่ควบคุมร่วมกันแต่ละแห่ง

ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง สำหรับการเข้ามาในพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักรเพื่อดำเนินพิธีการตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา ๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักร เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงต้องแสดงบัตรประจำตัวซึ่งออกโดยรัฐบาลของประเทศภาคีตามความตกลงนั้นแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๘ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงที่ดำเนินพิธีการในพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักรเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๙ การกระทำความผิดเกี่ยวกับการขนส่งข้ามพรมแดนในพื้นที่ควบคุมร่วมกันนอกราชอาณาจักรและเป็นความผิดตามกฎหมายไทย ให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดในราชอาณาจักร

มาตรา ๑๐ การดำเนินการในกรณีที่มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการขนส่งข้ามพรมแดนที่เจ้าหน้าที่ตรวจพบในพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นการกระทำความผิดตามกฎหมายไทย ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

(๒) ในกรณีที่เป็นการกระทำความผิดตามกฎหมายของประเทศภาคีตามความตกลง และเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงร้องขอ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยส่งบุคคล สัตว์ พืช ของ ตลอดจนพาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะ และคนประจำพาหนะที่ใช้ขนส่งสิ่งดังกล่าว กลับไปยังประเทศภาคีตามความตกลง

(๓) ในกรณีที่เป็นการกระทำความผิดทั้งตามกฎหมายไทยและกฎหมายของประเทศภาคีตามความตกลง ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยดำเนินการตามกฎหมายไทย และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว ให้รายงานผลการดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงทราบ และถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงร้องขอ เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยจะส่งบุคคล สัตว์ พืช ของ ตลอดจนพาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะ และคนประจำพาหนะที่ใช้ขนส่งสิ่งดังกล่าวกลับไปยังประเทศภาคีตามความตกลงเมื่อได้มีการดำเนินการตามกฎหมายไทยเสร็จแล้วก็ได้

มาตรา ๑๑ การดำเนินการในกรณีที่มีการกระทำความผิดตามกฎหมายไทย ที่เกี่ยวกับการขนส่งข้ามพรมแดนที่เจ้าหน้าที่ตรวจพบในพื้นที่ควบคุมร่วมกันนอกราชอาณาจักร ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยร้องขอต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงให้ส่งบุคคล สัตว์ พืช ของ ตลอดจนพาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะ และคนประจำพาหนะที่ใช้ขนส่งสิ่งดังกล่าวกลับมายังราชอาณาจักร เพื่อดำเนินการตามกฎหมายไทยต่อไป

การดำเนินการในกรณีที่มีการกระทำความผิดทั้งตามกฎหมายไทยและกฎหมายของประเทศภาคีตามความตกลงที่เกี่ยวกับการขนส่งข้ามพรมแดนที่เจ้าหน้าที่ตรวจพบในพื้นที่ควบคุมร่วมกันนอกราชอาณาจักร เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยจะร้องขอต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงให้ส่งบุคคล สัตว์ พืช ของ ตลอดจนพาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะ และคนประจำพาหนะที่ใช้ขนส่งสิ่งดังกล่าวกลับมายังราชอาณาจักร เพื่อดำเนินการตามกฎหมายไทยก็ได้

มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกระเบียบเพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันในระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) การนำระบบงาน เครื่องมือและอุปกรณ์ที่เป็นมาตรฐานสากลมาใช้ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อการดำเนินพิธีการและเชื่อมโยงกระบวนการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๓) การส่งบุคคล สัตว์ พืช ของ ตลอดจนพาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะ และคนประจำพาหนะที่ใช้ขนส่งสิ่งดังกล่าวและการรายงานผลการดำเนินการตามมาตรา ๑๐

(๔) การร้องขอให้ส่งบุคคล สัตว์ พืช ของ ตลอดจนพาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะ และคนประจำพาหนะที่ใช้ขนส่งสิ่งดังกล่าวตามมาตรา ๑๑

(๕) การดำเนินการอื่น ๆ ในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน

มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้เท่าที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

ระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ประเทศไทยมีพันธกรณีตามความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน ซึ่งกำหนดให้ประเทศภาคีร่วมกันดำเนินการเพื่อให้สามารถดำเนินพิธีการต่าง ๆ ในการขนส่งข้ามพรมแดนได้อย่างเบ็ดเสร็จในจุดเดียว ทำให้การดำเนินพิธีการดังกล่าวมีความสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และมีผลเป็นการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้น เพื่อให้ประเทศไทยสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงสมควรตรากฎหมายเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการกำหนดพื้นที่ควบคุมร่วมกัน การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยและเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลง การดำเนินการในกรณีที่มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการขนส่งข้ามพรมแดนที่ตรวจพบในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน และการดำเนินการอื่น ๆ ตามที่กำหนดในความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดให้มีพื้นที่ควบคุมร่วมกัน เพื่อเป็นพื้นที่สำหรับการดำเนินพิธีการร่วมกันอย่างเบ็ดเสร็จของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยและเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้ามาใน การส่งออก ไปนอก หรือการนำผ่านราชอาณาจักร ซึ่งสัตว์ พืชหรือของอื่นใดผ่านด่านพรมแดนตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร หรือการเดินทางเข้ามาใน หรือออกไปนอกราชอาณาจักรของบุคคล พาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะและคนประจำพาหนะ ส่วนหลักเกณฑ์ในการกำหนดพื้นที่ควบคุมร่วมกันนั้น รัฐบาลไทยและรัฐบาลของประเทศภาคีตามความตกลงจะต้องทำข้อตกลงเพื่อกำหนดรายละเอียดสำหรับพื้นที่ควบคุมร่วมกันแต่ละแห่ง โดยรัฐบาลของประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะกำหนดให้พื้นที่ในอาณาเขตของประเทศตนเป็นพื้นที่ควบคุมร่วมกันตามข้อตกลงดังกล่าว จากนั้นจึงให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สามารถดำเนินพิธีการอย่างเบ็ดเสร็จในพื้นที่ควบคุมร่วมกันได้ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๒ กำหนดให้การดำเนินพิธีการของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยในพื้นที่ควบคุมร่วมกันนอกราชอาณาจักรเป็นการดำเนินพิธีการในราชอาณาจักร (ร่างมาตรา ๕)

๒.๓ กำหนดรองรับการปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักรของเจ้าหน้าที่รัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลง ดังนี้

๒.๓.๑ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในข้อตกลงที่รัฐบาลไทยได้ทำไว้กับรัฐบาลของประเทศภาคีตามความตกลงสำหรับการดำเนินพิธีการในพื้นที่ควบคุมร่วมกันแต่ละแห่ง (ร่างมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง)

๒.๓.๒ กำหนดให้มีการยกเว้นกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงที่เข้ามาดำเนินพิธีการในพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักรตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด (ร่างมาตรา ๖ วรรคสอง)

๒.๓.๓ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงที่ดำเนินพิธีการในพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักรเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๘)

๒.๓.๔ กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักรแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๗)

๒.๔ กำหนดให้การกระทำที่เป็นความผิดตามกฎหมายไทยเกี่ยวกับการขนส่งข้ามพรมแดนในพื้นที่ควบคุมร่วมกันนอกราชอาณาจักรเป็นการกระทำความผิดในราชอาณาจักร (ร่างมาตรา ๙)

๒.๕ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการขนส่งข้ามพรมแดนที่เจ้าหน้าที่ตรวจพบในพื้นที่ควบคุมร่วมกันในราชอาณาจักรและพื้นที่ควบคุมร่วมกันนอกราชอาณาจักร ดังนี้

๒.๕.๑ กรณีการกระทำความผิดที่ตรวจพบในพื้นที่ควบคุมในราชอาณาจักร หากเป็นการกระทำความผิดตามกฎหมายไทย ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยดำเนินการตามกฎหมายต่อไป แต่หากเป็นการกระทำความผิดตามกฎหมายของประเทศภาคีตามความตกลง ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยส่งบุคคล สัตว์ พืช ของ ตลอดจนพาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะ และคนประจำพาหนะที่ใช้ขนส่งสิ่งดังกล่าวกลับไปยังประเทศภาคีตามความตกลง เมื่อมีการร้องขอจากเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงนั้น และถ้าเป็นการกระทำความผิดตามกฎหมายของทั้งสองประเทศ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยดำเนินการตามกฎหมายไทยให้แล้วเสร็จก่อน แล้วรายงานผลการดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงทราบ รวมทั้งอาจส่งบุคคล สัตว์ พืช ของ ตลอดจนพาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะ และคนประจำพาหนะที่ใช้ขนส่งสิ่งของดังกล่าวกลับไปยังประเทศภาคีตามความตกลงในกรณีที่มีการร้องขอจากเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีนั้น (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๕.๒ กรณีการกระทำความผิดที่ตรวจพบในพื้นที่ควบคุมร่วมกันนอกราชอาณาจักร หากเป็นการกระทำความผิดตามกฎหมายของประเทศไทยเพียงประเทศเดียว

ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยมีหน้าที่ต้องร้องขอต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีตามความตกลงให้ส่งบุคคล สัตว์ พืช ของ ตลอดจนพาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะ และคนประจำพาหนะที่ใช้ขนส่งสิ่งดังกล่าวกลับมายังราชอาณาจักรเพื่อดำเนินการตามกฎหมายไทย และถ้าเป็นการกระทำความผิดตามกฎหมายของทั้งสองประเทศ เจ้าหน้าที่มีดุลยพินิจในการพิจารณาว่าจะดำเนินการร้องขอให้มีการส่งกลับมาเพื่อดำเนินการตามกฎหมายไทยหรือไม่ก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๖ กำหนดให้รัฐมนตรีรักษาการมีอำนาจออกระเบียบเพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไทยในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน เพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสามารถดำเนินพิธีการได้อย่างเบ็ดเสร็จในพื้นที่ควบคุมร่วมกันได้ (ร่างมาตรา ๑๒)

๓. ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน พ.ศ. ได้ศึกษาความตกลงระหว่างประเทศและกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดนเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๓.๑ ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เพื่อการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าและบุคคลข้ามพรมแดน (CBTA : Cross-Border Transport Agreement) กำหนดให้ประเทศภาคีดำเนินการปรับปรุงการดำเนินพิธีการเกี่ยวกับการขนส่งข้ามพรมแดนเพื่อลดความยุ่งยากและระยะเวลาในการดำเนินพิธีการ โดยพัฒนาความร่วมมือและรูปแบบในการดำเนินพิธีการให้การดำเนินพิธีการของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศภาคีสองฝั่งพรมแดนสามารถกระทำได้พร้อมกัน ณ จุดเดียวกัน (single-stop/single-window customs inspection) (ข้อ ๔ ของความตกลงฯ) ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินการไว้ในภาคผนวก ๔ การอำนวยความสะดวกสำหรับการขนส่งข้ามพรมแดน (Annex 4 : Facilitation of Frontier Crossing Formalities) ซึ่งกำหนดแนวทางในการพัฒนาพิธีการด้านการตรวจสอบและการควบคุมบุคคล สินค้า และยานพาหนะ ตลอดจนการดำเนินพิธีการศุลกากร เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของประเทศภาคีสามารถดำเนินการพร้อมกัน ณ จุดเดียวกันได้ โดยอาจเป็นการให้เจ้าหน้าที่ร่วมกันดำเนินพิธีการ ณ จุดเดียวกัน หรือการมอบอำนาจหน้าที่ในการดำเนินพิธีการแทนกันระหว่างประเทศภาคี

๓.๒ ความตกลงระหว่างประเทศในสหภาพยุโรปเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน ซึ่งทำขึ้นก่อนการจัดตั้งสหภาพยุโรป ดังนี้

(๑) ความตกลงระหว่างฟินแลนด์และนอร์เวย์เกี่ยวกับความร่วมมือทางศุลกากร ณ พรมแดน ลงนาม ณ กรุงเฮลซิงกิ เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ค.ศ. ๑๙๖๘ (Finland and Norway, Agreement concerning frontier customs co-operation. Signed at Helsinki on 10 December 1968.)

(๒) ความตกลงระหว่างสวีเดนและนอร์เวย์เกี่ยวกับความร่วมมือทางศุลกากร ณ พรมแดน ลงนาม ณ กรุงออสโล เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๕๙ (Sweden and Norway, Agreement respecting frontier customs co-operation. Signed at Oslo on 28 October 1959.)

(๓) อนุสัญญาระหว่างฝรั่งเศสและอิตาลีเกี่ยวกับสำนักงานควบคุมแห่งชาติร่วมและการตรวจสอบการนำผ่าน (พร้อมกับพิธีสารฉบับสุดท้าย) ลงนาม ณ กรุงโรม เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๖๓ (France and Italy, Convention relating to joint national control offices and inspections in transit (with final protocol). Signed at Rome on 11 October 1963.)

ความตกลงทั้งสามฉบับดังกล่าวได้จัดทำขึ้นในระดับทวิภาคี มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดกรอบความร่วมมือในการดำเนินพิธีการ ณ จุดพรมแดน ให้เกิดความสะดวกและรวดเร็ว โดยการจัดตั้งพื้นที่ควบคุมร่วมกัน การยอมรับให้มีการปฏิบัติหน้าที่แทนกันได้ และการให้ความร่วมมือระหว่างรัฐภาคี

๓.๓ กฎหมายประเทศสหราชอาณาจักรเกี่ยวกับอุโมงค์ช่องแคบระหว่างสหราชอาณาจักรและฝรั่งเศส (The Channel Tunnel (International Arrangements) Order 1993) เป็นกฎหมายอนุวัติการพิธีสารระหว่างรัฐบาลของสหราชอาณาจักรและรัฐบาลของสาธารณรัฐฝรั่งเศสเกี่ยวกับการควบคุมและกำกับดูแลพรมแดน การให้ความร่วมมือด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ความปลอดภัยสาธารณะ และการให้ความช่วยเหลือระหว่างกันในส่วนที่เกี่ยวกับทางเชื่อมช่องแคบ (Protocol between the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Government of the French Republic Concerning Frontier Controls and Policing Co-operation in Criminal Justice, Public Safety and Mutual Assistance Relating to the Channel Fixed Link) โดยมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศสหราชอาณาจักรและเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลประเทศฝรั่งเศส ในส่วนที่เกี่ยวกับการตรวจคนเข้าเมือง การดำเนินพิธีการศุลกากร การสาธารณสุข การคุ้มครองผู้บริโภค การควบคุมการขนส่งและจรรยาบรรณ ตลอดจนการดำเนินการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายของแต่ละประเทศหรือกฎหมายของสหภาพยุโรป ทั้งนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินพิธีการร่วมกันของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลทั้งสองประเทศในระบบอุโมงค์และในเขตควบคุม